

TAHSİLÂT VE ÖDEMELERDE BANKA, PTT VE ÖZEL FİNANS KURUMLARININ KULLANILMA ZORUNLULUĞU- 2024

Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında fatura almak zorunda olan birinci ve ikinci sınıf tüccarların, serbest meslek erbabının, kazançları basit usulde tespit olunan tüccarların, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin, vergiden muaf esnaf ile mükellef olmayanların her türlü mal teslimi veya hizmet ifasına ilişkin tahsilat ve ödemelerinin,

- Avans, depozito, pey akçesi gibi suretlerle yapılacak tahsilat ve ödemelerinin,
- İşletmelerin kendi ortakları ve/veya diğer gerçek ve tüzel kişilerle yaptığı her türlü tahsilat ve ödemelerinin

30.11. 2024 tarihinden itibaren 30.000 TL ‘yi aşması durumunda, aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması ve bu işlemlerin söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik edilmesi zorunludur.

Tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etme zorunluluğuna uymayan mükelleflerden her birine, 28/07/2024 tarihinden itibaren her bir işlem için bu maddeye göre uygulanan aşağıdaki cezalardan az olmamak üzere işleme konu tutarın % 10'u nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilmektedir.

YÜRÜRLÜK TARİHİ	TEVSİK ASGARİ TUTARI	UYGULANACAK CEZANIN NEVİ	YIL	Serbest Meslek Erbabı ile Birinci Sınıf Tacirler	İkinci Sınıf Tüccarlar Defter Tutan Çiftçiler İle Kazancı Basit Usulde Tespit Edilenler	Diğerleri	En fazla Ceza Tutarı (Tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etme zorunluluğuna uymayanlara bir takvim yılı içinde kesilecek toplam özel usulsüzlük)
01/08/2003-01/05/2004	10.000 TL ¹	Özel Usulsüzlük Cezası (VUK Mükerrer Madde 355) (Tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etme zorunluluğuna uymayan mükelleflerden her birine, 28/07/2024 tarihinden itibaren	2013	1.200	600	300	940.000
01/05/2004-31/12/2015	8.000 TL ²		2014	1.200	600	300	970.000
1/1/2016- 29/11/2024 30/11/2024'den itibaren ³	7.000 TL 30.000 TL		2015	1.300	660	330	1.060.000
			2016	1.370	690	340	1.100.000
			2017	1.400	700	350	1.100.000
			2018	1.600	800	400	1.200.000
			2019	1.900	980	490	1.480.000

¹ 10.000.000.000 TL

² 8.000.000.000 TL

³ 575 sıra No'lu VUK Genel Tebliği ile

		her bir işlem için bu maddeye göre uygulanan cezalardan az olmamak üzere işleme konu tutarın %10'u nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilir.)					
			2020	2.300	1.200	600	1.800.000
			2021	2.500	1.300	650	1.900.000
			2022	3.400	1.700	880	2.500.000
			2023	7.500	3.700	1.990	5.500
			2024 ⁴	11.800	5.800	3.000	8.700.000
				20.000	10.000	5.000	20.000.000

⁴ 28.7.2024 tarihinden önce ilk satırdaki cezalar uygulanmaktadır.

AÇIKLAMALAR⁵

I- Tevsik Zorunluluğunun Kapsamı ve Tutarı

Kapsam ve Tutar

Tevsik zorunluluğu kapsamında olanların, kendi aralarında ve tevsik zorunluluğu kapsamında olmayanlarla yapacakları, 30.000 TL'yi aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapmaları ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik etmeleri zorunludur.

Bu kapsamda örneğin;

- Her türlü mal teslimi veya hizmet ifasına ilişkin tahsilat ve ödemelerin,
- Avans, depozito, pey akçesi gibi suretlerle yapılacak tahsilat ve ödemelerin,
- İşletmelerin kendi ortakları ve/veya diğer gerçek ve tüzel kişilerle yaptığı her türlü tahsilat ve ödemelerin

belirlenen haddi aşması durumunda, aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması ve bu işlemlerin söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik edilmesi zorunludur.

II- Mükellef olmayanlara ilişkin zorunluluğun kapsamı

Mükellef olmayanlar: Bu Tebliğ uygulaması bakımından, Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında fatura almak zorunda olan birinci ve ikinci sınıf tüccar, serbest meslek erbabı, kazançları basit usulde tespit olunan tüccar, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçi, vergiden muaf esnaf dışında kalanlardır.

1. Tebliğ uygulaması bakımından mükellef olmayanlar, Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında fatura almak zorunda olan birinci ve ikinci sınıf tüccar, serbest meslek erbabı, kazançları basit usulde tespit olunan tüccar, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçi, vergiden muaf esnaf dışında kalanlardır.
2. Tevsik zorunluluğu kapsamında olanların yapacakları, 30.000 TL'yi aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapmaları ve bu tahsilat ve ödemeleri, söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik etmeleri zorunludur.
3. Tevsik zorunluluğu kapsamındaki ödemelerin tahsilatı yapanın hesabına, bizzat aracı finansal kurumların şubelerine gidilmek ve işleme ait açıklamalara da yer verilmek suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, tevsik zorunluluğuna uyulmuş sayılacaktır.

⁵ VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 459) ; 24 Aralık 2015 tarihli ve 29572 sayılı Resmi Gazete

4. Mükellef olmayanların kendi aralarında yapacakları işlemler, işlem tutarı 7.000 TL'yi aşıya dahi tevsik zorunluluğu kapsamı dışındadır.
5. Mükellef olmayanların yabancılar ve/veya Türkiye mukimi olmayan gerçek kişilerle yapacakları işlemler de tevsik zorunluluğu dışında bırakılmıştır.

Örnek1:

Kamu kurumunda memur olarak çalışan Bay (A) evinde kullanmak üzere, beyaz eşya perakende ticareti ile uğraşan (B) Ltd. Şti.'nden 35.000 tutarında bir buzdolabı satın almıştır. Söz konusu buzdolabının tutarı 30.000 TL'lik haddi aştığından bu işleme ait tahsilat ve ödemenin aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması gerekmektedir. Söz konusu tahsilat ve ödemede tevsik zorunluluğuna uyulmaması durumunda memur Bay (A) ve (B) Ltd. Şti.'ye ayrı ayrı ceza uygulanacaktır..

Örnek 2:

Herhangi bir banka hesabı veya kredi kartı bulunmayan Bay (C), mobilya perakende ticareti ile uğraşan (D) Ltd. Şti.'den 45.000 TL tutarında bir masa satın almıştır. Bay (C) söz konusu ödemeyi gerçekleştirmek için (D) Ltd. Şti.'nin hesabının bulunduğu bankanın bir şubesine gitmiş, işleme ait açıklamalara yer vermek ve karşılığında banka dekontu almak suretiyle ödemeyi yerine getirmiştir. Bu durumda tevsik zorunluluğuna uyulmuş sayılacak ve Bay (C) ile (D) Ltd. Şti.'ne ceza uygulanmayacaktır.

Örnek 3:

Herhangi bir banka hesabı veya kredi kartı bulunmayan Bay (E), cep telefonu perakende ticareti ile uğraşan Bay (F)'den (Değişik ibare:RG-30/11/2024-32738) 90.000 TL tutarında bir cep telefonu satın almıştır. Bay (E) söz konusu cep telefonunun bedelini işlem anında nakit olarak Bay (F)'ye ödemiştir. Bay (F) ise söz konusu tutarı banka

şubesine giderek kendi hesabına yatırmıştır. Bu durumda tevsik zorunluluğuna uyulmamış olacak ve Bay (E) ile Bay (F)'ye ayrı ayrı ceza uygulanacaktır.

III- Aynı Günde Aynı Kişi veya Kurumlarla Yapılan İşlemler

Aynı günde aynı kişi veya kurumlarla yapılan işlemlerin toplam tutarının bu Tebliğin (4.1.) bölümünde belirlenen haddi aşması durumunda, işlemlerin her biri işlem bazında belirlenen haddin altında kalsa bile, aştığı işlemten itibaren işleme konu tahsilat ve ödemelerin de aracı finansal kurumlar aracılığıyla yapılması zorunludur.

Örnek: Tevsik zorunluluğu kapsamında olan (A) A.Ş., aynı gün içerisinde (B) Ltd. Şti.'nden sırasıyla 1.000 TL, 3.000 TL, 3.500 TL ve 500 TL tutarında ayrı ayrı mal alımları gerçekleştirmiştir. Tevsik zorunluluğu kapsamında olan (A) A.Ş.'nin (B) Ltd. Şti.'nden aynı günde yaptığı mal alımları toplamı 3.500 TL'lik alımla 7.000 TL'lik haddi aştığından, son iki işleme ait tahsilat ve ödemelerin tevsik zorunluluğu kapsamında aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması gerekmektedir.

Söz konusu tahsilat ve ödemelerde tevsik zorunluluğuna uyulmaması durumunda (A) A.Ş. ile (B) Ltd. Şti.'ne ayrı ayrı ceza uygulanacaktır.

IV- Kısım Kısım Yapılan Tahsilat ve Ödemeler

Tahsilat ve ödemeye konu işlem tutarının tevsik zorunluluğu kapsamında bu Tebliğin (4.1.) bölümünde belirlenen haddi aşması halinde, bedelin farklı tarihlerde kısım kısım ödenmesinde işlemin toplam tutarı dikkate alınacak ve her bir tahsilat ve ödeme, tevsik zorunluluğu kapsamında aracı finansal kurumlar kanalıyla gerçekleştirilecektir.

Örnek: Serbest meslek erbabı (C), (D) A.Ş.'ye bir yıl süreyle vereceği hizmet karşılığında 12.000 TL alacaktır. Aralarındaki anlaşma gereği (D) A.Ş., hizmet bedelini 1.000 TL'lik taksitler halinde ödeyecektir. Bu durumda serbest meslek makbuzunun, taksitlerin ödendiği tarihlerde 1.000 TL üzerinden düzenlenmesi tevsik zorunluluğunu ortadan kaldırmayacak, sözleşmenin toplam tutarı belirlenen haddi aştığından kısım kısım yapılan her bir tahsilat ve ödeme de aracı finansal kurumlar kanalıyla tevsik edilecektir.

Söz konusu tahsilat ve ödemelerde tevsik zorunluluğuna uyulmaması durumunda serbest meslek erbabı (C) ile (D) A.Ş.'ye ayrı ayrı ceza uygulanacaktır.

V- Kapsamda Olmayan Tahsilat ve Ödemeler

Aşağıdaki ödemelerin aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunluluğu bulunmamaktadır.

a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda yer alan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bunlara ait döner sermaye işletmelerinin işlemlerine konu tahsilat ve ödemeler,

b) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda tanımlanan sermaye piyasası aracı kurumlarında yapılan işlemlere konu tahsilat ve ödemeler,

c) 11/8/1989 tarihli ve 20249 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 89/14391 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararda tanımlanan yetkili döviz müesseselerinin yapacakları döviz alım satım işlemlerine ilişkin tahsilat ve ödemeler,

ç) Tapu sicil müdürlüklerinde gerçekleştirilen işlemler karşılığında yapılan tahsilat ve ödemeler,

d) Noterlerde gerçekleştirilen işlemler karşılığında yapılan tahsilat ve ödemeler,

e) 5018 sayılı Kanunda yer alan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler ile bunların teşkil ettikleri birlikler, kanunla kurulan diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan ve işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşlar veya bunlara ait veya tabi diğer müesseseler tarafından yapılan ihale işlemlerine ilişkin yatırılması gereken teminat tutarlarına ilişkin tahsilat ve ödemeler,

(f) 6362 sayılı Kanun uyarınca kurulan Borsa İstanbul A.Ş. bünyesinde yer alan Kıymetli Madenler Piyasasında işlem yapma yetkisi verilenlerin, faaliyet konuları kapsamında yapacakları işlemlere ilişkin tahsilat ve ödemeler,

g) Gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler tarafından; 11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre kurulmuş olan toptancı hallerinde faaliyet gösteren tüccar, üretici, üretici örgütleri ve komisyonculara yapılan sebze ve meyve, et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri, su ve su ürünleri, bal ve yumurta gibi diğer gıda maddeleri, kesme çiçek ve süs bitkileri satışları ile söz konusu yerler dışında yapılmakla birlikte anılan Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında bildirim tabi tutulmuş satışlara ilişkin tahsilat ve ödemeler.

ğ) Gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçilere ait ürünlerin, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu kapsamında kurulan ticaret borsalarına mezkur Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen süreler dahilinde tescil ettirilerek gerçekleşen satışlarına ilişkin tahsilat ve ödemeler

h) Tevsik zorunluluğu kapsamında olanların (mükellef olmayanlar hariç olmak üzere) yabancılar ve/veya Türkiye mukimi olmayan gerçek kişilerle yapacakları

işlemlere ilişkin tahsilat ve ödemelerin (Şu kadar ki, düzenlenecek faturalarda yabancıların ve/veya Türkiye mukimi olmayan gerçek kişilerin pasaport numaralarının yazılması şart olup, bunun dışında pasaportların bir suretinin faturanın ekine konulmasına gerek bulunmamaktadır. Ayrıca, tahsil edilen tutarların tahsilatı takip eden ilk iş günü sonuna kadar aracı finansal kurumlara yatırılması zorunluluğu aranılmayacaktır.

VI- Kira ödemeleri

268 seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 1 Kasım 2008 tarihinden itibaren kira ödemelerinin 500 TL'yi aşması durumunda, ödemelerin banka, benzeri finans kurumları veya PTT tarafından düzenlenen belgelerle tevsik zorunluluğu bulunmaktaydı. İş yeri kira bedelleri içinse bu yükümlülük her hangi bir parasal sınır olmaksızın uygulanmaktaydı.

328 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 17 Ekim 2024 tarihinden itibaren mükellef olmayanların da kiraya ilişkin tahsilat ve ödemelerini banka veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etmeleri zorunluluğu getirilmiş ayrıca konut kiralalarının tevsik edilmesinde uygulanmakta olan 500 TL tutarındaki sınır kaldırılmıştır.

Günlük ve haftalık gibi kısa süreli konut kiralamaları da dahil olmak üzere tutarı ne olursa olsun kiraya ilişkin tahsilat ve ödemelerin tamamının banka veya posta idaresi aracılığıyla yapılması zorunludur.

VII- Taşıt kiralamaları

480 sıra No'lu VUK Genel Tebliği ile yapılan düzenlemeyle 1 Temmuz 2017 tarihinden itibaren Tevsik zorunluluğu kapsamında olanlardan araç kiralama faaliyeti ile uğraşanların vermiş oldukları motorlu kara taşıtı ve motorlu kara aracı (13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ile 18/7/1997 tarihli ve 23053 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliğine göre tescile yetkili kuruluşlarca kayıt ve tescil edilmesi zorunlu olmayan taşıt ve araçlar hariç) kiralama hizmetlerine ilişkin tahsilat ve ödemelerin ise 30.000 TL'lik had ile sınırlı kalmaksızın, aracı finansal kurumlar tarafından düzenlenen belgeler ile tevsik edilmesi zorunludur.

VIII- Diğer Hususlar

Bu Tebliğ kapsamında aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunlu bulunan tahsilat ve ödemelerin bu kurumlarca mevzuatlarına göre düzenlenen belgelerle (dekont, hesap bildirim cetveli, alındı vb.) tevsiki zorunludur.

Tevsik zorunluluğu kapsamında yapılan işlemler için aracı finansal kurumlar tarafından düzenlenen belgeler yapılan işlemi değil o işleme ilişkin tahsilat veya ödemeyi tevsik etmektedir. Dolayısıyla tahsilat ve ödemelerin tevsik zorunluluğu kapsamında aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması, bu zorunluluğu ortaya çıkaran işleme ilişkin olarak Vergi Usul Kanununda yer alan belgeleri düzenleme zorunluluğunu ortadan kaldırmayacaktır.